

Рекомендовано д. фарм. н., професором О. М. Євтушенко

УДК 615.15:349.3

СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ОХОРОНИ ПРАЦІ В АПТЕЧНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

В. М. Толочко, Т. Ф. Музика, М. В. Зарічкова, Т. О. Артюх

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету, м. Харків. E-mail: uef-ipksf@nuph.edu.ua

У статті наведено результати дослідження основних вимог до системи охорони праці, яких мають дотримуватися роботодавці і працівники аптечних закладів України. Встановлено, що нормативні документи, які регламентують питання охорони праці, важливі для працівників аптечних закладів усіх форм власності. У межах публікації розглянуто основні складові системи охорони праці, обов'язкові для виконання залежно від кількості працюючих в аптечних закладах з урахуванням специфіки їх діяльності. З'ясовані гарантії з боку держави щодо охорони праці в аптечних закладах, щодо надання безпечних умов праці, що необхідні для виконання роботи, відпочинку, харчування, надання соціальних пільг.

Ключові слова: охорона праці, аптечні заклади, безпечні умови праці, працівники аптечних закладів, роботодавці, служба охорони праці.

Постанова проблеми. На сьогодні характерною ознакою діяльності усіх підприємств і організацій України, зокрема й аптечних закладів, є модернізація технічного, технологічного оснащення, що, зі свого боку, вимагає від працівників підвищеної уваги до користування оснащенням та обладнанням і знань з питань охорони праці, які визначають не тільки їх права, а й обов'язки. Актуальність цих питань підкреслюється ще й тим, що працівники аптечних закладів, як правило, застосовують у своїй роботі різноманітні хімічні реагенти, що можуть бути небезпечними для здоров'я людини, тобто дотримання правил охорони праці має безпосередній вплив на стан здоров'я, а питання соціального захисту щодо норм тривалості робочого часу, надання перерв і відпусток та ін. відповідно до чинного законодавства є гарантом збереження здоров'я.

В. М. Толочко – доктор фарм. наук, професор, завідувач кафедри управління та економіки фармації Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету (м. Харків)

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення питань охорони праці у системі охорони здоров'я, зокрема в аптечних закладах, завжди є актуальним і затребуваним для практичних працівників, представників громадських організацій, які представляють інтереси трудових колективів. Проблеми охорони праці в аптечних закладах завжди прямим чи непрямим чином освітлюються і досліджуються науковцями, але не втрачають своєї актуальності через надзвичайний обсяг їх застосування. Тому вивчення питань охорони праці аптечних працівників на сьогодні є актуальним. Проведені нами дослідження підтверджують необхідність удосконалення законодавчої бази, яка регулює ці питання та можливість їх імплементації в практичну діяльність, що сприятиме безпечним умовам праці, наданню соціальних гарантій тощо.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Аптечні працівники в сучасних умовах працюють у закладах, де питання охорони праці є важливими насамперед через те, що в основному там працюють жінки, які, згідно з чинним

законодавством, мають деякі пільги щодо охорони праці. Враховуючи цей фактор, вважаємо за необхідне висвітлити головні питання з охорони праці, що дасть можливість більш ефективно їх застосувати, як керівництвом аптекних закладів, так і окремими працівниками.

Метою цієї публікації став огляд основних законодавчо-нормативних питань з охорони праці зі встановленням особливостей застосування їх саме для працівників аптекних закладів, а саме з'ясування гарантій з боку держави щодо питань охорони праці, складових системи охорони праці, права і обов'язки роботодавців і працівників з цих питань, умови їх дотримання і виконання.

Викладення основного матеріалу дослідження. Охорона праці – це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів і засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці. Цей комплекс заходів регламентується насамперед Конституцією України, Законом про охорону праці та іншими законодавчими актами з цих питань [2].

Дія цих законодавчих актів розповсюджується на всі підприємства, установи й організації незалежно від форми власності і видів їх діяльності, на всіх громадян, які працюють на цих підприємствах.

Держава надає гарантії прав громадян на охорону праці, відповідно, умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, машин, обладнання та інших засобів виробництва, стан засобів колективного й індивідуального захисту, які використовуються працівником, а також санітарно-побутові умови мають відповідати вимогам нормативних актів про охорону праці. Усі працівники підлягають обов'язковому соціальному страхуванню від нещасних випадків і професійних захворювань.

Працівники, які зайняті на роботах з важкими і шкідливими умовами праці, безплатно забезпечуються лікувально-профілактичним харчуванням, спеціальним одягом. Мають право на оплачувані перерви санітарно-оздоровчого призначення, скорочення тривалості робочого часу, додаткові оплачувані

відпустки, пільгові пенсії, оплату праці в підвищеному розмірі та інші пільги і компенсації, надані в передбаченому законодавством порядку [1, 2].

Відносно аптекних закладів необхідно зазначити, що після проведення атестації робочих місць вони можуть розраховувати на скорочення тривалості робочого часу, на безоплатне забезпечення лікувально-профілактичним харчуванням. Згідно з чинним законодавством працівники аптекних закладів отримують додаткові відпустки і спеціальний одяг.

Що стосується прав і обов'язків роботодавців і працівників з питань охорони праці, вони єдині для усіх, визначені законодавством, обов'язкові для дотримання і виконання.

Згідно з чинним законодавством *державне управління охороною праці* в Україні здійснюють: Кабінет Міністрів України, Державний комітет України з нагляду за охороною праці, міністерства та інші центральні органи державної виконавчої влади, місцева державна адміністрація, місцеві ради народних депутатів, адміністрація підприємств і організацій. Повноваження в галузі охорони праці асоціацій, корпорацій, концернів та інших об'єднань визначаються їх статутами чи угодами між підприємствами, які створили об'єднання.

А державний нагляд за охороною праці покладається на: Державний комітет України з нагляду за охороною праці, Державний комітет України з ядерної і радіаційної безпеки, органи державного пожежного нагляду, управління пожежної охорони, органи і установи санітарно-епідеміологічної служби Міністерства охорони здоров'я України. Генеральним прокурором України і підпорядкованими йому прокурорами здійснюється вищий нагляд за дотриманням і правильним застосуванням законів про охорону праці. *Громадський контроль* за дотриманням законодавства про охорону праці здійснюють трудові колективи через обраних ними уповноважених осіб [6].

За *порушення* законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, створення перешкод для діяльності посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці і представників професійних спілок

винні працівники притягуються згідно з чинним законодавством до дисциплінарної, адміністративної, матеріальної та кримінальної відповідальності.

В аптечних закладах обов'язково мають проводитись організаційні заходи з охорони праці. Роботодавець зобов'язаний створити в кожному аптечному закладі, його структурному підрозділі і на робочому місці умови праці відповідно до вимог нормативних актів, а також забезпечити дотримання прав працівників, гарантованих законодавством про охорону праці. Роботодавець забезпечує функціонування системи управління охороною праці, для чого: створює відповідні служби і призначає посадових осіб, які забезпечують вирішення конкретних питань з охорони праці; затверджує інструкції з їх обов'язками, правами і відповідальністю за виконання покладених на них функцій; розробляє за участю профспілок або інших громадських організацій і регулює комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів з охорони праці, забезпечує усунення причин, які викликають нещасні випадки, професійні захворювання та виконання профілактичних заходів, визначених комісіями за підсумками розслідування цих причин; проводить атестацію робочих місць на відповідність нормативним актам про охорону праці в порядку і терміни, встановлені законодавством, вживає за їх підсумками заходи з усунення небезпечних і шкідливих для здоров'я людини виробничих факторів тощо.

В аптечних закладах має систематично проходити навчання з питань охорони праці, обсяг та періодичність такого навчання залежить від наявності обладнання та устаткування. Усі працівники аптечних закладів при прийомі на роботу і в процесі роботи проходять на підприємстві інструктаж (навчання) з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки при виникненні аварій відповідно до типового положення, затвердженого Державним комітетом України з нагляду за охороною праці.

Працівники, зайняті на роботах з підвищеною небезпекою або там, де необхідний професійний відбір, мусять проходити

попереднє спеціальне навчання і один раз на рік перевірку знань, які відповідають нормативним актам з охорони праці. Перелік таких робіт затверджується Державним комітетом України з нагляду за охороною праці. Посадові особи згідно з переліком, затвердженим Державним комітетом України з нагляду за охороною праці, до початку виконання своїх обов'язків і періодично один раз на три роки проходять в установленому порядку навчання, а також перевірку знань з охорони праці в органах галузевого чи регіонального управління охорони праці за участю представників органу державного нагляду та профспілок [7].

Допуск до роботи осіб, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з охорони праці, заборонено. У разі незадовільних знань з питань охорони праці працівники мусять пройти повторне навчання. На прохання працівника проводиться додатковий інструктаж з питань охорони праці. Як правило, в аптечних закладах адміністративний штат проходить навчання за темою відповідальних з питань охорони праці, а за наявності обладнання чи устаткування, допуск до роботи з якими потребує спеціального навчання і один раз на рік перевірку знань (автоклави, вантажопідйомники тощо), проходять відповідні курси [1, 2, 6].

Згідно зі ст. 161 Кодексу Законів України про працю і ст. 22 Закону України «Про охорону праці» передбачають необхідність розробки комплексних заходів щодо охорони праці, які включають забезпечення працівникам соціальних гарантій у сфері охорони праці на рівні, не нижчому за передбачений законодавством, щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці, виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму, професійним захворюванням і аваріям [1, 2].

Конкретні заходи, які слід вносити до плану заходів з охорони праці, який є додатком до колективного договору, зазначені у спільних рекомендаціях державних і профспілкових органів.

Типове положення про службу охорони праці затверджується Державним комітетом України з нагляду за охороною праці.

На підприємстві виробничої сфери з кількістю працюючих менше 50 осіб, функції такої служби можуть виконувати за сумісництвом особи, які мають відповідну підготовку. Служба охорони праці підпорядковується безпосередньо керівникам підприємства і прирівнюється до основних виробничо-технічних служб. Спеціалісти з охорони праці мають право видавати керівникам структурних підрозділів аптечних закладів від імені трудового колективу обов'язкові для виконання приписи з усунення наявних недоліків з охорони праці і техніки безпеки, вимагати проходження навчання з питань охорони праці, медичного огляду, недопущення до роботи без проходження інструктажу тощо. Подання спеціаліста з охорони праці може відмінити лише керівник підприємства. Ліквідація служби з охорони праці допускається тільки у разі ліквідації підприємства.

В аптечних закладах з кількістю працюючих понад 50 осіб рішенням трудового колективу може створюватись комісія з питань охорони праці. Комісія складається з представників роботодавця, профспілок або інших громадських організацій, уповноважених від трудового колективу, спеціалістів з безпеки, гігієни праці і представників інших служб підприємства. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства затверджується Державним комітетом України з нагляду за охороною праці за погодженням з профспілками або іншими громадськими організаціями. Рішення комісії носить рекомендаційний характер.

Комісія є постійним консультативно-дорадчим органом трудового колективу і власника або уповноваженого ним органу. Вона створюється з метою залучення представників власника і трудового колективу до співробітництва у сфері управління охороною праці на підприємстві, погодженості вирішення питань, які виникають у цій галузі. Рішення про доцільність створення комісії приймається на загальних зборах трудового колективу. Загальні збори затверджують Положення про комісію з питань охорони праці підприємства [1, 2, 6].

Головним документом, який регулює права і обов'язки роботодавця і працівника, є *Колективний договір*. Згідно з чинним

законодавством усі суб'єкти господарської діяльності незалежно від форми власності, за наявності у колективі трьох і більше працівників, повинні мати колективний договір між адміністрацією і трудовим колективом. У колективному договорі передбачають забезпечення працівникам соціальних гарантій у галузі охорони праці на рівні, не нижче передбаченого законодавством, їх обов'язки, а також комплексні заходи з досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці і виробничого підвищення діючого рівня охорони праці, запобіганню випадків виробничого травматизму, професійних захворювань і аварій серйозного характеру [5, 6].

Крім колективного договору, який регулює права і обов'язки роботодавця і працівника, на підприємствах і організаціях має бути документ, який організує режим діяльності підприємства. Це *Правила внутрішнього трудового розпорядку (ПВТР)*.

ПВТР – це внутрішній локальний нормативний документ, який передбачає організацію роботи, внутрішньооб'єктний режим робочого дня, взаємні обов'язки роботодавця і працівника. Необхідність цього документа передбачена ст. 21, 29, 52, 66 Кодексу Законів України про працю.

Тобто колективний договір і Правила внутрішнього трудового розпорядку є основними документами в межах конкретного суб'єкта господарської діяльності для регулювання трудових відносин, охорони праці і техніки безпеки. У сучасних умовах, умовах модернізації, технічного і технологічного удосконалення кількість нещасних випадків, на жаль, велика в діяльності суб'єктів господарської діяльності, зокрема й аптечних закладів. Тому необхідно звернути увагу на те, що власник повинен проводити розслідування, облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій відповідно до положень, які розробляються Державним комітетом України з нагляду за охороною праці за погодженням з профспілками і затверджуються Кабінетом Міністрів України [3, 5, 6].

Розслідування проводиться за участю представника профспілкової організації або іншої громадської організації, членом якої є потерпілий, а у випадках, передбачених

законодавством, також за участю представників органів державного нагляду, управління охорони праці і профспілок.

За підсумками розслідування нещасного випадку або професійного захворювання власник складає акт за установленою формою, один екземпляр якого він зобов'язаний надати потерпілому або іншій зацікавленій особі не пізніше трьох днів з моменту закінчення розслідування.

Травми на виробництві. Матеріальну відповідальність за збиток, заподіяний працівнику, який передумовлює каліцтво або інше ушкодження здоров'я, пов'язаний із виконанням ним трудових обов'язків, який стався з вини організації як на території цієї організації, так і за її межами, несе адміністрація цього суб'єкта господарської діяльності.

Доказом вини організації можуть служити: акт про нещасний випадок на виробництві; вирок, рішення суду, постанова прокурора, органу дізнання або попереднього слідства; висновок технічного інспектора праці або інших посадових осіб.

Відшкодування збитків полягає у виплаті потерпілому грошових сум у розмірі заробітку (або його складової), якого він позбувся внаслідок втрати працездатності або її зниження, за вирахуванням пенсії за інвалідністю у зв'язку з трудовим каліцтвом, а також у компенсації додаткових витрат, які виникли через ушкодження здоров'я.

Потерпілому, тимчасово переведеному за його згодою внаслідок трудового каліцтва на більш легку нижче оплачувану роботу, сплачується різниця між попереднім і новим заробітком до відновлення працездатності або встановлення тривалої і постійної втрати працездатності.

Висновок про необхідність переведення потерпілого на іншу роботу, його тривалості (в межах до одного року) і характеру рекомендованої роботи видається медичною комісією.

У разі смерті потерпілого право на відшкодування збитку мають непрацездатні особи, які знаходяться на утриманні померлого або мають на день смерті право на отримання від нього утримання.

Види виробничих травм. Виробнича травма – заподіяння шкоди здоров'ю робітника чи службовцю внаслідок нещасного ви-

падку на виробництві, що спричинило за собою: необхідність переведення працівника на іншу роботу, тимчасову чи стійку втрату працівником працездатності, смерть працівника. Виробничою травмою вважається ушкодження здоров'я, яке співробітник отримав у робочий час на території підприємства або виконував доручення керівництва за його межами. Крім того, виробничою травмою вважається пошкодження, отримане під час встановленої трудовим договором перерви, роботи понад норми робочого часу, підготовки до початку роботи, а також робочих відряджень [3, 5, 6].

Травма по дорозі на роботу. Травма визнається виробничою, якщо працівник добрався на роботу (з роботи) на транспорті роботодавця і отримав травму; якщо на особистому автомобілі – тільки коли працівник використовував особистий автомобіль за розпорядженням роботодавця або використання автомобіля працівника зі службовою метою було закріплено в трудовому договорі.

Нещасний випадок не може бути визнаним пов'язаним з виробництвом, якщо працівник їхав на громадському транспорті, на своєму автомобілі (без домовленості із роботодавцем) або йшов пішки.

Якщо працівник в кінці робочого дня їздив з дорученнями, наприклад, здавав звітність, а потім, не заїжджав до офісу і по дорозі додому отримав травму, то в цьому разі працівник виконав доручення роботодавця зі здачі звітності і з цього моменту перестав виконувати свої трудові обов'язки. Отже, отримана працівником по дорозі додому травма (якщо тільки він не слідував додому на транспорті роботодавця) не визнається виробничою.

Роботодавець зобов'язаний створити комісію з розслідування виробничої травми не менш ніж з трьох осіб. До складу комісії входять представники керівництва підприємства, державної інспекції праці, організації з охорони праці, правоохоронних органів і лікарів. Якщо нещасний випадок спричинив смерть працівника на робочому місці, до розслідування обов'язково залучається співробітник прокуратури.

Комісія визначає ступінь вини потерпілого на основі показань свідків, вивчення

характеру травми, результатів експертиз і деталей події. Від таких обставин залежить розмір виплат потерпілому і можливість сплати його лікування за рахунок фонду соціального страхування. Якщо, наприклад, працівник порушив правила техніки безпеки, шанси на отримання від роботодавця компенсації лікування різко знижуються.

Строк розслідування залежить від ступеня тяжкості травми. При легкому пошкодженні комісія дає висновок на протязі трьох днів, а при тяжкому робота комісії може тривати 15 днів з моменту інциденту. Якщо травма була визнана легкою, але згодом виявилась тяжкою, роботодавець повинен повідомити про це усіх членів комісії протягом трьох днів.

Згідно з чинним законодавством України професія працівників аптечних закладів належить до категорії професій, які обов'язково мусять проходити медичні огляди з метою профілактики професійних захворювань і дотримання санітарно-гігієнічних норм.

За порушення санітарного законодавства передбачена відповідальність: дисциплінарна, адміністративна, цивільно-правова та кримінальна.

Нормативно-правова база регламентує перелік професій, виробництв і організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок, до яких належить і професія працівників аптечних закладів [4, 5].

Відповідно до порядку, визначеному постановою КМУ від 23.05.2001 р. № 559, наказу МОЗ України від 21.05.2007 р. № 246, проводяться обов'язкові попередні (до прийняття на роботу) та періодичні профілактичні медичні огляди (далі – обов'язкові медичні огляди) працівників окремих професій, зокрема і працівників аптечних закладів.

Обов'язкові медичні огляди проводяться за рахунок роботодавців (підприємство, установа, організація або фізична особа – суб'єкт підприємницької діяльності, що використовують працю найманих працівників) [4].

Для проходження таких оглядів видається особиста медична книжка працівни-

ків для проходження медичного огляду, після чого вона підлягає поверненню роботодавцеві, який забезпечує зберігання цієї книжки. Іноді, коли зберігання особистої медичної книжки у роботодавця є недоцільним або неможливим, допускається її зберігання у працівника.

У разі звільнення працівника особиста медична книжка видається йому під розпис разом з трудовою книжкою.

Зразок бланка особистої медичної книжки та порядок її ведення затверджується МОЗ України.

Для проведення обов'язкового періодичного медичного огляду роботодавець складає за погодженням з головним державним санітарним лікарем список працівників, які повинні пройти цей огляд. Копія списку передається до закладу або установи охорони здоров'я, де проводитиметься цей огляд. У разі проведення попереднього (до прийняття на роботу) обов'язкового медичного огляду роботодавець направляє закладу чи установі охорони здоров'я відповідного листа.

Роботодавець здійснює контроль за проходженням працівниками в установлені терміни обов'язкових медичних оглядів.

Попередній медичний огляд проводиться під час прийняття на роботу з метою визначення стану здоров'я працівника і реєстрації вихідних об'єктивних показників здоров'я та можливості виконання без погіршення стану здоров'я професійних обов'язків тощо.

Періодичні медичні огляди проводяться з метою своєчасного виявлення ранніх ознак гострих і хронічних професійних захворювань (отруєнь), загальних і зумовлених виробництвом захворювань у працівників тощо.

Відповідно до постанови КМУ від 06.11.1997 р. № 1238 (1238-97-п) «Про обов'язковий профілактичний наркологічний огляд і порядок його проведення» (із змінами) для аптечних працівників, незалежно від їх відомчого підпорядкування і форм власності, які за своїми функціональними обов'язками повинні використовувати речовини, що належать до фармакологічних засобів, а також речовини, що використовуються для виготовлення морфіну та його похідних, анестетиків (зокрема і фторотану), сульфаніламідних засобів, похідних

піразолону, протипухлинних засобів, гормональних засобів, нейролептиків, транквілізаторів, антидепресантів, протисудомних засобів (також і барбітуратів), снодійних засобів, антикоагулянтів, вітамінів, етилового спирту, *обов'язковим є первинний і періодичний профілактичні наркологічні огляди*. Такі працівники повинні мати Сертифікат про проходження профілактичного наркологічного огляду. Термін дії сертифіката – один рік [4, 7].

Згідно з чинним Порядком проведення обов'язкового профілактичного наркологічного огляду громадян його метою є виявлення хворих на алкоголізм, наркоманію і токсикоманію, а також визначення наявності чи відсутності наркологічних протипоказань до виконання функціональних обов'язків і провадження видів діяльності, зазначених у Переліку професій, та видів діяльності, для яких є обов'язковим первинний і періодичний профілактичний наркологічний огляди. До такого переліку професій внесені фармацевтичні працівники.

Висновки

Аптечні заклади є тими підприємствами, де поєднано багато факторів, що впливають на безпечні умови праці, тому виділення у цій публікації основних положень з питань охорони праці є доцільним через те, що, крім основних положень, освітлено права і обов'язки працівників аптечних закладів і роботодавців.

У межах розглянутих документів визначено умови створення служби охорони праці, укладання колективного договору, Правил внутрішнього трудового розпорядку, інструкцій з техніки безпеки і т. ін., що стане корисним для практичного застосування.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Кодекс законів про працю України від 10.12.71 р. № 322-VIII із змінами і доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
2. Конституція України від 28.06.1996 р. – V-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного

випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XI. Із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46-47. – Ст. 403.

4. Про затвердження переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, порядку проведення цих оглядів та видачі особистих медичних книжок [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 р. № 559. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/559-2001-%D0%BF>.
5. Про колективні договори і угоди. Із змінами і доповненнями [Електронний ресурс] : закон України від 01.07.1993 р. № 3356-XII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.
6. Про охорону праці [Електронний ресурс] : закон України від 14.10.1992 р. № 2694-XII. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
7. Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 р. № 442. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF>.

REFERENCES

1. Kodeks zakoniv pro pratsiu Ukrainy dated 10.12.71, № 322-VIII. iz zminamy i dopovneniamy. Available from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
2. Konstytutsiia Ukrainy of 28.06.1996. – V-ВР // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 1996. – № 30. – Article 141.
3. Pro zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia vid neshchasnoho vypadku na vyrobnytstvi ta profesiinoho zakhvoriuvannia, yaki sprychynily vtratu pratsezdattnosti: zakon Ukrainy dated 23.09.1999, № 1105-XI. Iz zminamy i dopovneniamy // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 1999. – № 46-47. – St.403.
4. Pro zatverdzhennia pereliku profesii, vyrobnytstv ta orhanizatsii, pratsivnyky yakykh pidliahaiut oboviazkovym profilaktychnym medychnym ohliadam, poriadku provedennia

- tsykh ohliadiv ta vydachi osobystykh medychnykh knyzhok : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy dated 23.05.2001, № 559. Available from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/559-2001-%D0%BF>.
5. Pro kolektyvni dohovory i uhody : zakon Ukrainy dated 01.07.1993, № 3356-XII. Iz zminyamy i dopovneniamy. Available from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.
 6. Pro okhoronu pratsi : zakon Ukrainy dated 14.10.1992, № 2694-XII. Available from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
 7. Pro Poriadok provedennia atestatsii robochykh mists za umovamy pratsi : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy dated 01.08.1992, № 442. Available from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/442-92-%D0%BF>.

УДК 615. 15:349.3

СОВРЕМЕННЫЕ ТРЕБОВАНИЯ К СИСТЕМЕ ОХРАНЫ ТРУДА В АПТЕЧНИХ УЧРЕЖДЕНИЯХ УКРАИНЫ**В. М. Толочко, Т. Ф. Музыка, М. В. Заричковская, Т. А. Артюх**

В статье приведены результаты исследования основных требований к системе охраны труда, которые должны выполняться работодателями и работниками аптечных учреждений Украины. Установлено, что нормативные документы, которые регламентируют вопросы охраны труда являются важными для работников аптечных учреждений всех форм собственности. В рамках данной публикации рассмотрены основные составляющие службы охраны труда, обязательные для выполнения в зависимости от количества работающих в аптечных учреждениях с учетом специфики их деятельности. Выявлены гарантии со стороны государства по охране труда аптечных учреждениях, относительно создания безопасных условий труда, которые необходимы для выполнения работы и отдыха, предоставления социальных льгот.

Ключевые слова: охрана труда, аптечные учреждения, безопасные условия труда, работники аптечных учреждений, работодатели, служба охраны труда.

UDC 615. 15:349.3

MODERN REQUIREMENTS TO LABOR PROTECTION IN PHARMACEUTICAL INSTITUTIONS OF UKRAINE**V. M. Tolochko, T. F. Muzika, M. V. Zarichkova, T. O. Artukh**

The basic requirements on labor protection, which must be performed by employers and employees of pharmacies in Ukraine have been studied in the article. It has been determined that regulations dealing with the health and safety issues are important to workers of pharmacies of all forms of ownership. Within this publication the main components of the labor protection service, which are compulsory, depending on the number of employees in pharmacies and taking into account the specificity of their activities have been considered. The guarantees of the state on labor protection in pharmacies, conditions of safe work that are necessary for performance, rest, social benefits provision have been determined.

Key words: labor protection, pharmacies, safe working conditions, employees of pharmaceutical institutions, employers, labor protection service.